

για το γενικό καλό. Πρώτη φορά τότε έγινε δουλειά για τη γεωργία, κοιταχτήκανε τα συμπεριφέροντά της μ' ένα τέτοιο τρόπον που, αν εξακολουθούσε η φροντίδα εκείνη, σήμερα δε θα υπήρχε γεωργική δυστυχία σ' αυτό το βαθμό που φέρνει την απελπισία. Τότες μπήκε τάξη στα οικονομικά, ανέσανε ο κόσμος από την τυραννία της δικαιοσύνης που χρόνια τότε βασάνιζε, είδε διοίκηση της προκοπής κι όχι γενικό ξεχαρβάλωμα. Ο Βιθυνός ήρθε για να μὴν αφήσει τίποτες στον τόπο του. Ό,τι έγινε για τη Γεωργία αυτός το ξεθεμελίωσε. Τα οικονομικά τ' άπορήμαξε, έκαμε τα δικαστήρια που να τὰ τρέμη ή φτωχολογιά, και για να κερδίση στις έκλογές το κόμμα που ύποστήριζε, έχυσε τόσο αίμα που δλοι οι κατούργοι της Σάμος δέν έχύσανε από τον καιρό που στάθηκε ή 'Ηγεμονία.

Την έλεεινή κατάσταση του τόπου μας δλο' την είδαν με τρόμο. Που θα πηγαίναμε αν βαστούσε ακόμα εκείνο το κακό; Δέν έπρεπε να φύγη ο Βιθυνός μόνο γιατί είταν ο περισσότερο ένοχος δλης αυτής της κακομοιριάς και της παραλυσίας. Έπρεπε να ζητηθή, δσο είταν βολετό, 'Ηγεμόνας που κι αξιοπρέπεια ναχη και καλή θέληση για τον τόπο που θα κυβερνούσε, και δλα τα πνευματικά χαρίσματα που θα μπορούσε να σταθή αξιος της αποστολής του και να μπορέση να οδηγήγη τον τόπο στην προκοπή και στην καλοτυχία. Από ένα ηγεμόνα που χίλιους έξευτελισμούς μπορούσε να χωνέψη και χίλια κακά να κάμη μόνο και μόνο για να βασταχτή στον ηγεμονικό του θρόνο, βέβαια τέτοια δουλειά δέν μπορούσε να γίνη. Έίπαμε ναρχίσουμε καινούργια ζωή. Μια και γνωρίσαμε την κατάστασή μας, κάμποσο άργά, έπρεπε να τη διορθώσουμε και να καλλιερέψουμε την τύχη του νησιού μας. Όχι μόνο σ' αυτή την εργασία δε θα μπορούσε ναρθη βοήθης και συνεργάτης ο Βιθυνός, μά και θα προσπαθούσε κακό να κάμη, γιατί δέν είχε μέσα του ψυχή που να χαίρεται και να συντελή στο καλό.

Ο καινούριος ηγεμόνας που θα μας έρθη έχει πολλά να κάμη, για πολλά να φροντίση. Για τη Γεωργία, για τα οικονομικά, για τη διοίκηση, για τη δικαιοσύνη. Θαύρη πάντα στο πλευρό του ένα κόμμα που δλη τη φιλοτιμία την έχει να εργασθή για το καλό του τόπου. Όλα δέν εξαρτιούνται από τον ηγεμόνα. Μά το μεγαλύτερο μέρος είναι στη δική του ενέργεια και στην καλή του θέληση. Όταν ο ένας χτύπη κι' ο άλλος γκρεμνξ δέν μπορεί να γίνη προκοπή.

Υπάρχουν κι' άλλα ζητήματα που θα απαιτήσουν την προσοχή του νέου μας 'Ηγεμόνα. Είναι τα ζητήματα που ενδιαφέρεται δλη ή Σάμος. Στα χέρια ενός ανθρώπου σαν τον Καραθεοδωρή με γνωστά αισθήματα φιλογενείας, δέν μπορούν παρά να επιτύχουν. Άλλοι ηγεμόνες σε τέτοιες περιστάσεις αντί να πάρουν το μέρος του τόπου που κυβερνούταν, φροντίζανε να τότε ραδιουργήσουνε και να τότε βλάψουνε. Ο Καραθεοδωρής ανάγκη δέν έχει να πουλήση δουλειψη εκεί που δέν πρέπει. Μόνο τον τόπο που θα κυβερνήση έχει να κοιτάξη και μόνο στα συμπεριφέροντά του θα προσέξη κι' αυτά θα θελήση να προστατέψη. Όταν έλθη εδώ κάτω θα πούμε ποιά είναι αυτά τα ζητήματα.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα Δρ. 10. - Για το Έξωτερικό Φρ. 10.

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

ΒΙΒΛΕΚΕΤΑΙ: Στα κιάσκια της Ηλατείας Συντάγματος, Ομόνοιας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχιόδρομου (Οφθαλμιατρείο), Βουλής, Σταθμού ύπόγειου Σιδηρόδρομου (Ομόνοια), στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Ηλατεία Στουρνάρα, Έξάρχεια, στα βιβλιοπωλεία «Έστιας» Γ. Κολάρου και Σακέτου (όδος Σταδίου, άντικρὸ στὴ Βουλή).

Η συντρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ενός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΤΑ «ΠΟΛΙΤΙΚΑ»

γράμματα» που άρχινάμε από το σημερινό φύλλο τα συσταίνουμε θερμότατα στους αναγνώστες μας. Έθνικό Βαγγέλιο νάν τα πούμε, υπερβολή δε θάνα. Ποτέ ίσαμε σήμερα ή πολιτική μας ζωή—μαζί και ή εθνική και ή κοινωνική—δέν ζητάστηκε τόσο βαθιά και τόσο αναλυτικά, δσο στα πολιτικά μας γράμματα: ποτέ σε τόσο διάφανο κροστάλλο δέν καθρεφτίστηκε ή κακοριζικιά μας: ποτέ με τόση καλοσυνείδητη μελέτη και με τόση σοφή παρατήρηση και με τόση παληκαρία ελλικρινεία δέν ξετυλίχτηκε ή πολύμορφη αιτία που μας έφερε στις σημερινές εθνικές σφοδρές.

Θέλαμε αυτή τη φορά ο «Νουμάς» να διαβαζότανε απ' δλο το Ρωμαίικο και θέλαμε ακόμα τα «Πολιτικά γράμματα» νάν τα κηρύχνανε στις έκκλησιές οι ιεροκήρυκες και νάν τα διαβάζανε στα σχολεία οι δασκάλοι και νάν τάχε κάθε πατριώτης στο προσκεφάλι του. Θα σωθούμε, μοναχά άμα γνωρίσουμε τον έαντό μας. Νά, λοιπόν ή ευκαιρία νάν τονε γνωρίσουμε. Ο συνεργάτης μας—μα από τις πρώτες Ρωμαίικες πέννες—καταπιάστηκε αυτή τη βαριά μά και άγια δουλιά και θάν το δείτε μοναχοί σας πόσο τίμια και πόσο πατριωτικά θάν την τελιώσει.

Έχον όμως κι άλλο χάρισμα μεγάλο τα «Πολιτικά γράμματα» δε γκρεμίζοντε μοναχά, μά κι ανασταίνοντε από τη σαπίλα βγάζουν τη ζωή κι από το σκοτάδι γεννάνε το φώς. Γκρεμιστής και πλάστης μαζί ο συνεργάτης μας. Γιατι γκρεμίζοντας τα σαθρά είδωλα καθαρίζει τον τόπο που θα θεμελιωθεί πάνω σ' αυτόνε το Παλάτι της Αλήθειας, ή δόξα της Ψυλής μας. Δε μάς λείπει ή Ζωή, και το πιστεύουμε αφού δε μάς το φωνάζει, σά ρήτορας σε συλλλητήριο, με παχιά μά κούφια λόγια, αλλά μάς τάποδείχνει με την ιστορία και

με την άλύγιστη λογική. Ζει μοναχά όποιος έλπίζει, και κείνο που μάς χρειάζεται πρώτα πρώτα σήμερα, την έλπίδα, μάς το δίνει με τη σοφή μελέτη του. Βλογημένος όποιος προσκαλεί την απογοητεμένη ψυχή μας σε ζωοδότρα κοιωνιά.

ΚΑΙΡΟΣ

είτανε νακούσουμε, έτσι σαν ζκούρασμα ύστερ' από τα Βουργάρικα και άλλα τάρθρα του Φιλάρετου, τη μελένια φωνή του Timeson με τα περίφημα «Έπιστολαί προς 'Ιριδα» που στολίζουν τις πρώτες σελίδες της «Ακρόπολης». Ο κ. Timeson για όσους έχουνε ζυγώσει τα σπράντα είναι μια γλυκιά θύμηση της παιδιάτικης ηλικίας τους που τους ναούριζε ο μελένιος άθρογράφος με τα άεροφουσκωμένα άρθρα του και με τον περίφημο «Γιάννο» του—κάπιο ήθογραφικό τάχα ρομάντζο που ο μακκρίτης ο «Ραμπαγάς» τάχε χαρακτηρίσει για γνησιώτατο γίανος.

Τώρα δέν ζέρομε πως θα χαρακτηριστούν από τους γιατρούς οι «Έπιστολαί προς 'Ιριδα» που από την πρώτη άράδα τους ίσαλε την τελευταία θυμίζουν τα άμμητά του κι άξέχαστα «Γνόφος και ζόφος, σκότος και έρεβος, απελπισία και απογοήτευσις». Ο κ. Timeson, βεβαιώνουν οι ύπερ τα τριακόντα γεγονότες, μάς ξαναπαρουσιάστηκε σωστός Βρουκόλακας, με την ίδια γλώσσα και τα ίδια φροσίματα του 87.

ΣΤΗΝ «ΕΣΤΙΑ»

του περασμένου Σαββάτου (26 του Τριμητῆ, σελ. 2, στῆλ. 2) δημοσιεύτηκε το ακόλουθο γράμμα του συνεργάτη μας Γιάννη Περγιαλίτη:

Φιλτάτη «Έστια»,

Άφου πρώτα πολυευχαριστήσω τον καλόν μας Σαμπρόλ για τα δσα έγραψε στην προχθεσινή «Έστια», σπεύδω να κάμω μίαν άπχραίτητη διόρθωση: Κανένα τραγούδι μου, μά κανένα, είτε από της άφρόβραης έμπνεύσεώς μου είτε από της παράξενης γλώσσας μου κατά τα πρώτα ή τελευταία χρόνια που δημοσιεύω, κανένα μου τραγούδι της 'Ακρογιαλίας δέν έδημοσιεύτηκε στο «Νουμάς»:

Όλα όσα ο «Νουμάς» είχε την καλοσύνη να δημοσιέση—έκτός δύο άδημοσιεύτων, μά πολύ άπλών—τα έδημοσιέσε πρώτα και από τα πρώτά μου χρόνια τα παλιά (δηλαδή πρό έπτά χρόνων) ή άγαπητή «Έστια». Λοιπόν μη άδικείτε, φίλοι μου, τον ποιητή και μήν τον ανεβάσετε στο σκαλοπάτι του «Νουμά», χωρίς κανένα λόγο... έκτός αν δέν έχει ο Σαμπρόλ διαβάσει στην «Έστια» όλα μου τα Τραγούδια της 'Ακρογιαλίας.

Με άδελφική άγάπη
Γ. ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

Σπέτσες, Αύγ. 06.

Δέν τη διαβάσαμε την κριτική του Σαμπρόλ, μά δέν είταν κι άπχραίτητο, άφου από το γράμμα αυτό φαίνεται πόσο καλοσυνείδητα μιλάνε οι φημερίδες όταν κοροιδεύουν ποιήματα που έτυχε νάν τάχουν οι ίδιες δημοσιεμένα. Όσο για τα φιλολογικά γούστα του κ. Σαμπρόλ δε λέμε τίποτα: είναι τόσο καλό παιδί ο Χρυσάνθης που δέν άξίζει να ξεσκεπάζονται και τα γούστα του. Το σκαλοπάτι του Νουμά

